

POSTANOWIENIE

Dnia 10 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

w sprawie **S.B.**
oskarżonego z art. 190a § 1 k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 10 maja 2023 r.,
skargi pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego
na wyrok Sądu Okręgowego w Częstochowie
z dnia 13 stycznia 2023 r., sygn. akt VII Ka 747/22,
uchylający wyrok Sądu Rejonowego w Częstochowie
z dnia 10 maja 2022 r., sygn. akt XVI K 323/19,
i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania,
na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić skargę;**
- 2. zwolnić oskarżycielkę posiłkową M. B. z kosztów postępowania skargowego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 stycznia 2023 r., sygn. akt VII Ka 323/19, Sąd Okręgowy w Częstochowie orzekający jako Sąd odwoławczy, uchylił wyrok Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 10 maja 2022 r., sygn. akt XVI K 323/19 na mocy którego oskarżony S. B. został skazany za to, że w okresie od 13 października 2015 r. do 01 stycznia 2019 r. w Częstochowie uporczywie nękał M. B. w ten sposób, że wielokrotnie dzwonił na jej numer telefonu komórkowego, wysyłał krótkie

wiadomości tekstowe (sms), wysyłał wiadomości e-mail, nachodził w miejscu zamieszkania, co wzbudziło w niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, tj. popełnienie przestępstwa określonego w art. 190a § 1 k.k., za które została wymierzona oskarżonemu kara grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 50 zł za stawkę, jednocześnie sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Częstochowie.

Skargę na wyrok Sądu odwoławczego wniosła pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego zarzucając rażące naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 437 § 2 k.p.k., polegające na uchyleniu zaskarżonego apelacjami wyroku Sądu I instancji z dnia 10 maja 2022 r., sygn. akt XVI K 323/19, i przekazaniu temu sądowi sprawy do ponownego rozpoznania ze względu na stwierdzenie konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości, podczas gdy w niniejszej sprawie ta przesłanka przekazania sprawy do ponownego rozpoznania nie zachodzi wobec przeprowadzenia przez Sąd I instancji wszystkich innych dowodów zebranych w toku postępowania zarówno przed Sądem I instancji jak i w postępowaniu przygotowawczym - dowodów osobowych jak i nieosobowych w tym również dowodu z opinii biegłego z zakresu informatyki - k.91 mających znaczenie dla rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy, a Sąd odwoławczy, jako że spełnia on także rolę sądu meriti, gdy tylko w postępowaniu odwoławczym ujawni się potrzeba (i możliwość) uzupełniającego przeprowadzenia dowodów - miał nie tylko powinność, ale i obowiązek przeprowadzenia wskazanego w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sądu II instancji-odwoławczemu dowodu, tj. odtworzenia zapisów znajdujących się na płycie DVD-R na karcie 93 zawierającej 2 tabele z wyszczególnieniem dat kontaktów oskarżonego z jego numeru telefonu na numery telefonów oskarżycielki posiłkowej i ich wspólnego małoletniego syna, która to płyta została załączona do w/w opinii biegłego i tym samym uzupełnienia postępowania dowodowego przez Sąd odwoławczy i wydania po przeprowadzeniu w/w dowodu wyroku reformatoryjnego, a nie kasatoryjnego wobec równoczesnego braku wystąpienia przesłanek z art. 439 § 1 k.p.k. i art. 454 k.p.k.

Skarżąca wniosła o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku Sądu II instancji i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Obrońca oskarżonego oraz oskarżony w odpowiedziach na skargę wniesli o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej M. B. jest bezzasadna.

Zgodnie z art. 437 § 2 k.p.k. uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeśli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Powiązanie tego przepisu z treścią art. 539a § 3 k.p.k., w którym wskazano podstawy skargi, jednoznacznie wskazuje, że Sąd Najwyższy rozpoznając skargę na wyrok sądu odwoławczego ogranicza się wyłącznie do badania, czy w sprawie, na etapie postępowania przed sądem I lub II instancji, zachodzi tzw. bezwzględna przyczyna odwoławcza, albo doszło do uchylenia wyroku mimo braku formalnych przeszkód określonych w art. 454 k.p.k. do wydania wyroku zmieniającego lub też konieczne jest przeprowadzenie w całości przewodu sądowego (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r., I KZP 13/17 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2017 r., IV KS 6/16, LEX nr 2204960). Z powyższego wynika również, że uzasadnienie wyroku sądu odwoławczego musi jednoznacznie określać, która z przesłanek określonych w art. 437 § 2 k.p.k. była podstawą uchylenia wyroku sądu I instancji i przekazania sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania.

Instytucja skargi na wyrok sądu odwoławczego i wywołane wniesieniem tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia postępowanie skargowe przed Sądem Najwyższym nie służy zatem ocenie tego, czy stwierdzone przez sąd odwoławczy uchybienie w rzeczywistości miało miejsce, a jedynie weryfikacji tego, czy usunięcie stwierdzonego uchybienia jest możliwe tylko w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, a także czy czynności, które należy przeprowadzić lub okoliczności, które należy wyjaśnić, na które wskazano w uzasadnieniu wyroku kasatoryjnego, rzeczywiście powinny być przeprowadzone, czy wyjaśnione

w postępowaniu przed sądem *a quo*. Przepisy Kodeksu postępowania karnego (Rozdział 55a) o skardze na wyrok sądu odwoławczego nie dają, co do zasady (poza wypadkami związanymi z bezwzględными przyczynami odwoławczymi), sądowi skargowemu jakichkolwiek uprawnień kontrolnych, upoważniających do merytorycznego ingerowania w toczące się przed sądami powszechnymi postępowanie karne, a tego zdaje się oczekiwać obrońca we wniesionej skardze. Sąd Najwyższy, rozpoznając skargę, nie może więc decydować o merytorycznym wyniku sprawy, a rozstrzyga jedynie to, przed którym sądem ma się nadal toczyć postępowanie karne – przed sądem odwoławczym, czy sądem pierwszej instancji.

Nie ma racji skarżąca, która kwestionuje uchylenie wyroku - wskazując, że w sprawie nie zachodzi konieczność przeprowadzenia przewodu sądowego na nowo, zaś wątpliwości Sądu odwoławczego, wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku ogniskowały się wyłącznie wokół kwestii uzupełniającego przeprowadzenia dowodu z zapisu znajdującego się na płycie DVD z k. 93, co mogło zostać wykonane przez Sąd Okręgowy w ramach uzupełnienia dowodów.

Skarżący pomija argumentację Sądu odwoławczego, który szczegółowo odniósł się do tej kwestii – jasno przedstawiając argumentację skutkującą uznaniu, że konieczne jest przeprowadzenie na nowo przewodu sądowego w całości, a zebrane dowody poddać ponownie wszechstronnej i wnikliwej analizie. Sąd *ad quem* wskazał na motywy, które doprowadziły do uchylenia zaskarżonego orzeczenia. Odnosząc się do ustaleń Sądu *meriti* podkreślono, że Sąd Rejonowy winien po raz kolejny odnieść się w sposób precyzyjny do wszystkich wniosków dowodowych, a także dokładnie ustalić ilość, częstotliwość i sposób podejmowanych prób komunikowania się oskarżonego z pokrzywdzoną, które miały nosić cechy uporczywego nękania.

Uzasadnienie wyroku Sądu II instancji przekonuje, że zasadnicze i wieloaspektowe braki postępowania pierwszoinstancyjnego stały na przeszkodzie zaakceptowaniu wydanego wyroku skazującego S. B. za zarzucany mu czyn z art. 190a § 1 k.k. Ponowne rozpatrzenie sprawy w instancji *a quo* stało się więc procesową koniecznością.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.